

การจัดการฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์

ไพฑูรย์ ทองทรัพย์¹

Managing the Database of Local Handicraft Products in Nakhon Sawan Province

Phitoon Thongsap¹

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

398 ม. 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 E-mail: Phitoon_315@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ และเพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ยังมีการใช้วัสดุดั้งเดิมที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ หวาย ดิน เชือก กะลา ซึ่งปู่ ย่า ตา ยาย ได้สืบทอดวัฒนธรรมในการทำผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ทำมีทั้งของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก เช่น เครื่องจักสาน ผ้าทอ เฟอร์นิเจอร์ไม้ โต๊ะ เก้าอี้ ไม้กวาด ตะกร้า กระบุง แจกัน โคมไฟ กระเป่า เสื้อ เป็นต้น ปัจจุบันชาวบ้านในทุกอำเภอในจังหวัดนครสวรรค์มีการนำวัสดุสังเคราะห์ เช่น แก้ว เชือก ลูกปัด โลหะ อลูมิเนียม ดินประดิษฐ์ หนังกเทียม ยางพารา ปูนพลาสติก มาใช้ทำผลิตภัณฑ์เช่น รองเท้า กระเป่า ลูกปัด สร้อยคอ ดอกกล้วยไม้ พระ ปลาแก้ว ชิงช้า เปล รองเท้าเด็ก กล่องไม้ หมวก ดอกไม้ เทียนหอม เสื้อผ้าสำเร็จรูป ตุ๊กตา เป็นต้น ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยนิยมทำ เพราะต้องใช้เวลา ฝีมือ ความประณีต และความอดทน หน่วยงานด้านพัฒนาชุมชนได้มีการส่งเสริมให้ชาวบ้านทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอยู่ทำให้ชาวบ้านมีรายได้

ประโยชน์ที่อาจจะสามารถนำไปใช้ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ในอนาคต จากการได้ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ เช่น โครงสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดใหญ่เราก็อาจจะสร้างแนวคิดใหม่ให้มีขนาดเล็กลงสามารถพกพาได้ง่ายอาจทำให้รูปแบบมีความหลากหลายแทนที่จะเป็นของใช้เพียงอย่างเดียวก็อาจประยุกต์ใช้เป็นที่ระลึก ของตกแต่งและสามารถทำเป็นของเด็กเล่นได้ นอกจากนี้ก็ผลิตภัณฑ์ที่ทำเสร็จแล้ว ชาวต่างชาติอาจซื้อไปเป็นของที่ระลึกได้เพราะโครงสร้างไม่ใหญ่จนเกินไปสามารถนำไปใส่ในกระเป๋าเดินทางได้ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนสมัยก่อนที่ทำมาแล้วซึ่งมีขั้นตอนในการทำที่ไม่ยุ่งยากและสลับซับซ้อนตลอดจนการใช้อุปกรณ์เครื่องมือก็ใช้แบบง่าย ๆ นั้นเป็นสิ่งดีควรอนุรักษ์ไว้เป็นแบบอย่างจึงอาจสามารถเปลี่ยนจากวัสดุธรรมชาติซึ่งหายากขึ้นทุกวันโดยมีการประยุกต์ใช้วัสดุสังเคราะห์หรือวัสดุที่เหลือใช้ มาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และมีความน่าสนใจ

การจัดการฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์ นั้นจากการใช้แบบสอบถามผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.96) และจำแนกตามรายด้านจะเห็นได้ว่าด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.00)รองลงมาคือด้านคุณลักษณะที่คาดหวังของระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.99) กรณีมีความพึงพอใจรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มี 2 ข้อ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย มีดังนี้ 1) ความง่ายและสะดวกในการใช้งานมีค่าเฉลี่ย (4.47) 2) ความน่าสนใจของข้อมูลในฐานข้อมูลมีค่าเฉลี่ย (4.24) กรณีความพึงพอใจรายข้ออยู่ในระดับมาก มี 8 ข้อ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย มีดังนี้ 1. รูปแบบในการให้บริการที่เหมาะสมและน่าสนใจในการใช้บริการ มีค่าเฉลี่ย (4.00) 2. ความรวดเร็วในการเข้าถึงและการใช้งานเครือข่ายและระบบฐานข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์มีค่าเฉลี่ย (3.96) 3. ระบบฐานข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องและชัดเจน มีค่าเฉลี่ย

(3.89) 4. ความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ย(3.88) 5. ระบบฐานข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์สนับสนุนบริหารจัดการและการตัดสินใจได้ มีค่าเฉลี่ย (3.81) 6.ความหลากหลายของข้อมูล มีค่าเฉลี่ย (3.80) 7.ระบบฐานข้อมูลมีความทันสมัยและทันต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ย (3.65) 8. ความน่าเชื่อถือ ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยของข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย (3.63) กรณีมีความพึงพอใจรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ข้อ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ความรวดเร็วในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย (3.33)

คำสำคัญ : ฐานข้อมูล, ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม

Abstract

The purposes of this research are to survey and managing the database of local handicraft products in Nakhon Sawan province and to satisfy evaluation on managing the database of local handicraft products in Nakhon Sawan Province. The results of this study revealed as follows: Local handicraft products in Nakhon Sawan Province were made of original materials which could be found easily in the local areas such as bamboo, rattan, clay, string and coconut shell. Grandparents had carried on the culture of producing the products in the forms of household articles, decorations and souvenirs like woven materials, woven cloth, wooden furniture, tables, chairs, brooms, baskets, woven bamboo baskets, vases, rubber bands with twig, lamps, handbags, reed mats and so on. At present, people living in every districts within Nakhon Sawan Province have brought some synthetic materials into their production such as glass, string, bead, metal, aluminum, orchids artificial clay and leather, rubber and plaster cement which could create shoes, handbags, beads, necklaces, small Buddha images, glassfish, swings, hammocks, children shoes, wooden boxes, hats, scented candles, ready-made clothes, dolls and so on. Nowadays, most people do not prefer to make these products since they have needed more time, skill, neatness and patience. However, the Community Development Section has encouraged the villagers to continue producing the local products which have increased their income. Seeding for the benefits which might be applied in production design in the future, it was found through the study of the data from the websites that products with large figures, for new idea, could be made into smaller ones which easily to take with to anywhere as well as creating them in diverse models instead of only one household article applying to be some souvenirs, decorations and also toys for children.

Moreover, these readymade products could be good souvenirs for foreigners to overseas because of their small figures which could be put into their baggages. The local wisdom of the people in the old days in producing their local products consisting of easy and uncomplicated stages, including using handmade tools, all should be conserved as good models. Natural materials which were rare to find these days could be changed to use some synthetic materials or left over materials to create the products by putting some new creative thinking into them to get some new and different forms with their own uniqueness and having more interesting points. To manage the database of local handicraft products in order to propagate into the websites revealed by using the questionnaire to evaluate peoples satisfaction

towards managing the database of local handicraft products in Nakhon Sawan Province, it appeared that peoples satisfaction towards managing the database of local handicraft products in Nakhon

Sawan Province was on the high level for the total average with $\bar{x} = 3.96$ and when classifying into each aspect, it showed that the Efficiency of the Database System was on the high level for the total average with $\bar{x} = 4.00$ and for Expected Characteristics of the System was also on the high level for the total average with $\bar{x} = 3.99$. There were 2 aspects which people most satisfied on the highest level (ranging from the highest level to the lowest ones): 1) Ease and Comfort in using was with $\bar{x} = 4.47$ and 2) Being Interesting Data was with $\bar{x} = 4.24$. There were 8 aspects Which people satisfied on the high level (ranging from the high to the low levels) : 1) Appropriate and Interesting Models of the Services were with $\bar{x} = 4.00$, 2) Fully and Completely done on the speed internet to get into the Network and the Database System was with $\bar{x} = 3.96$, 3) Reliability , Accuracy and Clearness of the Database System were with $\bar{x} = 3.89$, 4) Appropriate Models were with $\bar{x} = 3.88$, 5) The Database System could be benefit to encourage the management and making the decision with $\bar{x} = 3.81$, 6) Diversity of the Data was with $\bar{x} = 3.80$, 7) The Database System was modern and hit the needs with $\bar{x} = 3.65$ and 8) General Information Data was reliable , accurate , complete and modern with $\bar{x} = 3.63$. There was one aspect showed that people satisfied on the middle level (ranging from the high to the low levels): Fast Speed of the Services was with $\bar{x} = 3.33$

Keywords: Database Products Handicraft

บทนำ

สภาพทั่วไปของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกว่า เมืองปากน้ำโพ นครสวรรค์เป็นเมืองโบราณ ตั้งขึ้นในสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 9,597.677 ตารางกิโลเมตร มีทั้งหมด 15 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงค์ อำเภอแม่เปิน อำเภอชุมตาบง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอชุมแสง อำเภอ บรรพตพิสัย อำเภอท่าตะโก อำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้า อำเภอตากลี อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอโกรกพระ ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตรกรรม ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะร้อนชื้น มีช่วงฤดูฝนและฤดูแล้งที่เห็นได้ชัด

หากมองย้อนอดีตไป สังคมดั้งเดิมของนครสวรรค์ เป็นสังคมเกษตรกรรมเครื่องมือเครื่องใช้ส่วนใหญ่ ทำมาจากวัสดุพื้นฐานที่ทำขึ้นอย่างง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อนสอดคล้องกับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และจารีตประเพณี การดำรงชีวิตวิถีชีวิตของชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ต้องอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่และเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์มากขึ้น งานหัตถกรรมพื้นฐานจึงลดความสำคัญลงไปจนหลายอย่างหมดหน้าที่ใช้สอย ไม่มีการผลิตขึ้นมาใหม่แม้บางสิ่งอาจจะมีการผลิตกันอยู่บ้าง แต่รูปแบบและกรรมวิธีการผลิตก็เปลี่ยนไปบางชนิดก็สูญหายไปโดยสิ้นเชิง ถือได้ว่าส่งผลกระทบต่องานหัตถกรรมท้องถิ่นที่สำคัญหลายประเภทเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ไว้เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ให้คนรุ่นหลังเรียนรู้เรื่องผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในท้องถิ่นซึ่งนับวันจะสูญหายไปรวมถึงสามารถนำไปใช้ในการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบผลิตภัณฑ์และบ่งบอกถึงเอกลักษณ์เกี่ยวกับความเป็นไทย และเป็นการอนุรักษ์มรดกไทยไว้อีกหนึ่งทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้คนรุ่นหลังรู้เรื่องผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในท้องถิ่นซึ่งนับวันจะสูญหายไป
2. นำไปใช้ในการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้มีการศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์และได้มีการสำรวจประโยชน์ที่อาจนำไปใช้ทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ในอนาคต ซึ่งได้มีเผยแพร่ฐานข้อมูลบน Website ไปสเตอร์ และแผ่นพับต่างๆ นอกจากนี้ได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ที่ใช้บริการฐานข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้อาศัยการกำหนดกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ที่ทำการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 15 อำเภอ และผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่ทำการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 15 อำเภอ จำนวน 1,315 คน ผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 77 คน และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์องค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น นักวิชาการ จำนวน 24 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(purposive sampling) จำนวน 439 คน

2. กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความพึงพอใจในการดูเว็บไซต์ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ กล้องถ่ายภาพ สมุดบันทึกข้อความ โดยกำหนดแบบสัมภาษณ์เป็นข้อๆตามประเด็นในการศึกษา

2. เครื่องมือประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งระยะการศึกษาไว้ 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสังเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนทุกอำเภอในจังหวัดนครสวรรค์ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- 1) โดยการศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วไปในประเทศไทย จากหนังสือ ตำรา อินเทอร์เน็ต ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้จำหน่ายสินค้า นักวิชาการแล้วเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้ม เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์

- 2) ปรึกษาพัฒนาชุมชนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อที่จะกำหนดขอบเขตในการลงพื้นที่

3) ลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์ ชาวบ้าน, ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น และข้อมูลมีการบันทึกภาพผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมท้องถิ่น พร้อมจดข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ชื่อผลิตภัณฑ์ ราคา ผู้ผลิต สถานที่ผลิตและเบอร์ โทรที่สามารถติดต่อได้

ระยะที่ 2 การจัดทำระบบฐานข้อมูล โดยมีการออกแบบระบบ , บันทึกข้อมูล , ประเมินระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1) จัดทำระบบฐานข้อมูล (แยกข้อมูลที่ได้มาออกเป็นทั้งหมด 15 อำเภอ คืออำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอ ลาดยาว อำเภอแม่วงค์ อำเภอแม่เปิน อำเภอชุมตาบง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอชุมแสง อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอท่าตะโก อำเภอ หนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้า อำเภอตากลี อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอโกรกพระ

2) ออกแบบระบบ (โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการทำเว็บไซต์และทำการออกแบบระบบ ตามความต้องการและความเหมาะสม)

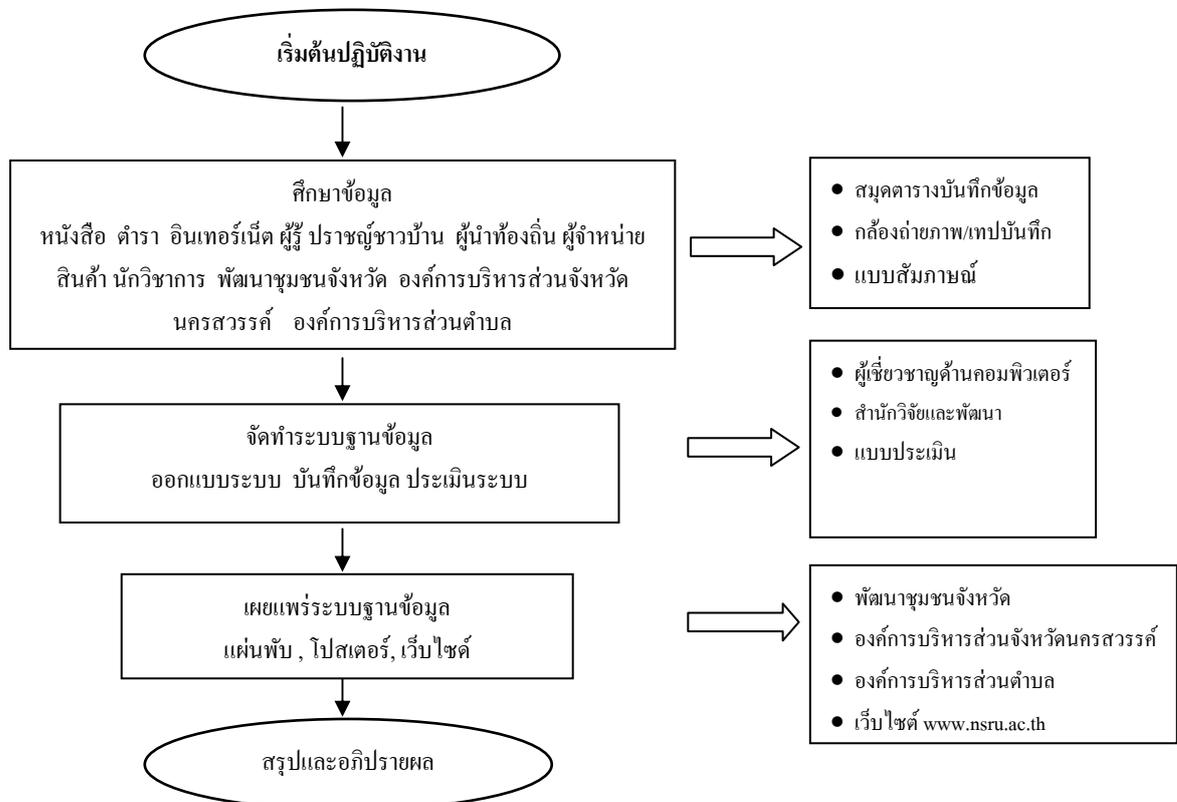
3) บันทึกข้อมูลและทดสอบระบบ (โดยการนำเว็บไซต์ที่ทำเสร็จแล้วไปเข้าระบบของสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์)

4) ประเมินระบบ (โดยการให้ผู้ใช้บริการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์)

ระยะที่ 3 เผยแพร่ระบบฐานข้อมูล โดยจัดทำเป็นแผ่นพับ , โปสเตอร์, เว็บไซต์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1) จัดทำแผ่นพับและโปสเตอร์ข้อมูลผลิตภัณฑ์ของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครสวรรค์ ไปไว้ที่อำเภอ องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์

2) เว็บไซต์ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไป ผู้วิจัยขอสรุปเป็นภาพที่ 1

ภาพ 1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยไปสัมภาษณ์ ชาวบ้าน, ปรชาชนชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น และข้อมูลมีการบันทึกภาพผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่น พร้อมจดข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ชื่อผลิตภัณฑ์ ราคา ผู้ผลิต สถานที่ผลิต และเบอร์โทรที่สามารถติดต่อได้

2. ผู้ทำวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ โดยกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้ทำวิจัยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์และได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา(descriptive statistic) พร้อมนำเสนอข้อมูลลักษณะข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างในรูปตารางแจกแจงความถี่ จำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ทั้ง 15 อำเภอ พบว่า ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นที่พบเป็นสิ่งที่ใช้วัสดุดั้งเดิมที่มีอยู่ตามธรรมชาติเช่น ไม้ไผ่ หวาย ดินธรรมชาติ เชือก กะลา ตันกอก หย้าแฝกซึ่งปู ยา ตายายได้สืบทอดวัฒนธรรมในการทำผลิตภัณฑ์เพียงไม่กี่คน ปัจจุบันคนไม่ค่อยนิยมทำเพราะใช้เวลานาน เพราะต้องใช้ความประณีตและต้องใช้ความอดทนในการทำและราคาขายก็ไม่แพงผลิตภัณฑ์ที่ทำเช่น เครื่องจักสาน ผ้าทอมือต่าง ๆ เฟอร์นิเจอร์ไม้ โต๊ะเก้าอี้ไม้ ไม้กวาด ตะกร้า กระบุง แจกัน โคมไฟ กระเป่า เสื้อ ปัจจุบันชาวบ้านในทุกอำเภอในจังหวัดนครสวรรค์มีการนำวัสดุสังเคราะห์เช่น แก้ว เชือก ลูกปัด โลหะ อลูมิเนียม ดินประดิษฐ์ หนังเทียม ยางพารา ปูนปลาสเตอร์ มาใช้ทำผลิตภัณฑ์เช่น รองเท้า กระเป๋า ลูกปัด สร้อยคอ ดอกกล้วยไม้ พระ ปลาแก้ว ชิงช้า เปล รองเท้าเด็ก กล้องไม้จิวเวอร์รี่ หมวก ดอกไม้ เทียนหอม เสื้อผ้าสำเร็จรูป ของที่ระลึก ตุ๊กตา ส่วนใหญ่ผู้ที่สนใจทำผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะใช้วัสดุธรรมชาติหรือวัสดุสังเคราะห์ในจังหวัดนครสวรรค์จะเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกลางคนหรือผู้สูงอายุห่วยรุ่นและเด็กทำน้อยมากเพราะว่า ต้องใช้เวลานานและต้องใช้ความประณีตและอดทนทำให้ขาดความสนใจที่จะทำผลิตภัณฑ์ มีนักเรียนในชั้นประถมศึกษาที่ยังพอมีการส่งเสริมให้ทำผลิตภัณฑ์ในการเรียนการสอนวิชากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเพียงเล็กน้อย สำหรับการจัดเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยพบว่าการเน้นคุณภาพของข้อมูลโดยยึดหลักการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ โดยใช้ความถูกต้องแม่นยำเป็นปัจจุบันและมีเนื้อหาตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งสามารถเผยแพร่ระบบฐานข้อมูล โดยจัดทำเป็นแผ่นพับ , โปสเตอร์, เว็บไซต์ เผยแพร่ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา สถานีราชการ และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ ทั้งนี้การนำแบบอย่างที่ดีของผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านได้สร้างสมมาสร้างแนวความคิดใหม่โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์เดิม

ภาพ 2 การออกแบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในจังหวัดนเรศวรที่ได้ทำการเผยแพร่ข้อมูลเป็นแผ่นพับและโปสเตอร์

ที่ระลึก ของตกแต่งและสามารถทำเป็นของเด็กเล่นได้ นอกจากนี้ก็ผลิตภัณฑ์ที่ทำเสร็จแล้วชาวต่างชาติอาจซื้อไปเป็นของที่ระลึกได้เพราะโครงสร้างไม่ใหญ่จนเกินไปสามารถนำไปแพ็คเกจใส่กระเป๋าเดินทางได้

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนสมัยก่อนที่ทำมาแล้วซึ่งมีขั้นตอนในการทำที่ไม่ยุ่งยากและสลบซับซ้อนตลอดจนการใช้อุปกรณ์เครื่องมือก็ใช้แบบง่าย ๆ อาจเปลี่ยนจากวัสดุธรรมชาติซึ่งหายากขึ้นทุกวัน โดยมีการประยุกต์ใช้เป็นวัสดุสังเคราะห์หรือวัสดุที่ใช่แล้วมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่และไม่จำเจสามารถนำแบบอย่างที่ดีของผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านได้สร้างสมมา สร้างแนวความคิดใหม่โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์เดิม 3.จากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์พบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.96) และจำแนกตามรายด้านจะเห็นว่าด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก(4.00) รองลงมาคือด้านคุณลักษณะที่คาดหวังของระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.99)

สรุปผลและอภิปราย

ระยะที่ 1 ศึกษาสังเคราะห์ผลิตภัณฑ์ชุมชน สรุปได้ว่า ชาวบ้านในแต่ละอำเภอของนครสวรรค์ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญเรื่องการทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นน้อยลง แต่ก็ยังมีชาวบ้านและปราชญ์ชาวบ้านบางส่วนยังเห็นคุณค่าด้านความงาม และยังคงความเป็นอยู่ตามของแต่ละท้องถิ่นอยู่ สังเกตได้จากการลงพื้นที่จริงว่าในทุกอำเภอทั้ง 15 อำเภอยังมีการทำผลิตภัณฑ์กันอยู่ และบางท้องที่ยังมีการส่งเสริมการทำและคนที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำผลิตภัณฑ์มาก่อนยังสนใจเข้าไปศึกษาอบรม จากผู้รู้และปราชญ์ชาวบ้าน จนเป็นเหตุให้เป็นการสร้างรายได้ให้กับตัวเองและชุมชนด้วยมีบางที่มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้จัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อแก้เหงาและทำให้ชีวิตมีคุณค่าสุขภาพแข็งแรงและยังมีรายได้ด้วยซึ่งสอดคล้องกับ (วิมลพรรณ ปีตวัชชัย . 2519 : 7)ศิลปะพื้นบ้านเป็นงานฝีมือที่เกิดจากการสร้างสรรค์และปรากฏออกมาในรูปของความงามแสดงให้เห็นถึงความสามารถตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี งานหัตถกรรมท้องถิ่นนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่ของประเทศจำนวนไม่น้อยได้อาศัยงานฝีมือเหล่านี้เป็นเครื่องยังชีพให้กับตนเองและครอบครัวเป็นงานฝีมือที่ผู้ประดิษฐ์ทำด้วยความพอใจและภาคภูมิใจอย่างยิ่ง

นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นที่สำคัญด้วยมือของจังหวัดนครสวรรค์ นอกจากที่จะทำแล้วภายในจังหวัดตนเองแล้ว ยังขายได้ในต่างจังหวัด ทั่วประเทศไทยและมีบางอันสามารถสามารถขายได้ชาวต่างชาติได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกัน (อังคาร . 2545 : คำนำ) ที่ว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากฝีมือและความตั้งใจของช่างผู้ชำนาญไม่ได้รับความนิยมจากคนไทยด้วยกันเองแต่กลับนิยมซื้อสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนชาวต่างประเทศที่มาเยือนกลับชื่นชมผลงาน ทำด้วยมือเหล่านี้เป็นอย่างดี

ระยะที่ 2 จัดทำระบบฐานข้อมูล โดยมีการออกแบบระบบ , บันทึกข้อมูล , ประเมินระบบ สรุปได้ว่าในการจัดเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเน้นคุณภาพของข้อมูลโดยยึดหลักจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ โดยใช้ความถูกต้องแม่นยำเป็นปัจจุบันและมีเนื้อหาตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับ (ครรชิต มาลัยวงศ์ สมลักษณ์ ละอองศรีและทัศนวิวรรณ ศรีประดิษฐ์ 2543 : 14-15) ที่ว่าคุณภาพของข้อมูลที่ดีจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้องแม่นยำ
2. เป็นปัจจุบัน
3. มีเนื้อหาตรงกับความต้องการ
4. การค้นหาใช้งานได้และมีรูปแบบตรงกับความต้องการ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (สรพงษ์ พันธุ์ศิริ . 2550 : 15) ที่ว่าก่อนที่จะเป็นฐานข้อมูลได้ก็ต้องประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ มากมายฉะนั้นข้อมูลจึงมีความสำคัญในการตัดสินใจ ฉะนั้นการจัดเก็บข้อมูลจึงมีความจำเป็นโดยที่ข้อมูลต้อง

ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อนและสามารถเรียกใช้ร่วมกันได้ ทั้งนี้การมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไว้ใช้งานนั้น จำเป็นจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างถูกต้องแล้วข้อมูลที่จัดเก็บไว้ก็จะต้องไม่มีคุณภาพหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

ระยะที่ 3 เผยแพร่ระบบฐานข้อมูล โดยจัดทำเป็นแผ่นพับ, โปสเตอร์, เว็บไซต์ สรุปได้จากการเผยแพร่ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา สถานที่ราชการ และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ ทำให้บุคคลทั่วไปที่อยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ทั้ง 15 อำเภอ คือ 1.อำเภอเมืองนครสวรรค์ 2. อำเภอโกรกพระ 3.อำเภอชุมแสง 4.อำเภอหนองบัว 5.อำเภอบรรพตพิสัย 6. อำเภอเก้าเลี้ยว 7.อำเภอตากาลี 8.อำเภอท่าตะโก 9.อำเภอไพศาลี 10.อำเภอพยุหะคีรี 11.อำเภอลาดยาว 12. อำเภอตากฟ้า 13.อำเภอแม่วงก์ 14. อำเภอแม่เปิน 15.อำเภอชุมตะบง ได้รู้ว่าในชุมชนของตนเองมีผลิตภัณฑ์อะไรอยู่บ้าง นอกจากนี้ถ้ามีความสนใจที่จะซื้อสินค้าก็สามารถสั่งซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นโดยโทรศัพท์ตามที่อยู่ที่ได้ขึ้นไว้ และทำให้คนในจังหวัดเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้ผู้เปิดเว็บไซต์ในประเทศไทยและต่างประเทศก็สามารถรู้ถึงผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่น และสามารถสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ได้ตามต้องการ

ข้อเสนอแนะ

การจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย
- 2.ผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้
- 3.หน่วยงานหรือสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในประเทศไทย โดยการส่งเสริมให้มีการทำเป็นอาชีพเพื่อให้เกิดการสร้างรายได้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ชาวบ้านผู้ให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นทุกอำเภอในจังหวัดนครสวรรค์ ขอขอบคุณสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่อำนวยความสะดวกและกรุณาช่วยเสนอแนะและตรวจทานรายงานการวิจัยในขั้นสุดท้าย ทำให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้มีพระคุณทุกท่านและ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสืบไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. **ไม่ใฝ่กับงานหัตถกรรม**. กรุงเทพมหานคร : ฤทธิศรีการพิมพ์, 2539.

เกียรติประวัติ อนุรักษ์สื่อสกล. **ประวัติศาสตร์ไทย 76 จังหวัด**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน

จำกัดนวนสารสินการพิมพ์ , 2551.

ครรชิต มาลัยวงศ์ สมลักษณ์ อะลองศรี และทัศนวิวรรณ ศรีประดิษฐ์. **การจัดการระบบฐานข้อมูล**. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช , 2547.

วิบูล ลี้สุวรรณ. **พจนานุกรมหัตถกรรมพื้นบ้านภาคเหนือ**. กรุงเทพฯ : บริษัทเลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด, 2542.

วิมลพรรณ ปิตธวัชชัย . **ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของภาคใต้** . มุลนิธิแม่บ้านอาสา : 2519.

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. **หลักการและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพมหานคร : แอปป้าพริ้นท์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2548.

สรพงษ์ จันท์ดี. **ซอฟต์แวร์พัฒนาระบบฐานข้อมูล**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ทริบเปิ้ล กรุ๊ป จำกัด , 2551.

อังคาร . **ชุมชนเหตุการณ์ภูมิปัญญาโบราณกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : 2546.

อรรถพล อนันตวรสกุล. **ภูมิภาคศึกษาวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปาเจรา, 2546.

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ . **ระบบฐานข้อมูล**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน),2551.

Elmasri, Ramez and Navathe , Shamkant B.**Fundamentals of Database Systems**.

Redeood City,CA : The Benjamin / Cummings Publishing Company , Inc 1994.

Date,C.J. **An Introduction to Database System**. 6 edition, Addison Wesley , 1995.

Korth , Henry F. and Sudarshan, S. **Database System Concepts**. McGraw – Hill ,

International Editions , 1997 .

Rob , Peter and Coronel, Carlos. **Database, Design, Implementation and Management**.

International Thomson, 2000.